

GUIDE TIL LAND NETVÆRKET

LAND – LÆRING, AKTIVITET, NETVÆRK & DEMONSTRATIONSPROJEKT

Udarbejdet af Cathrine Dolleris for
Permakultur Danmark
Opdateret Marts 2019
Version 1.4

Indhold

LAND projektet	3
Hvad er LAND projektet?	3
Hvad vil LAND projektet?	3
Hvad er udbytterne af LAND projektet?	3
LAND netværkets historie	4
Samarbejde med LAND projektet?	5
Hvordan er økonomien i LAND projektet?	5
Hvem organiserer LAND projektet?	6
Hvordan bidrager LAND til Permakultur Danmark?	6
Hvem er deltager i LAND netværket?	6
Rådgivergruppen	7
Formålet med Rådgivergruppen	7
Hvem kan være medlemmer af rådgivergruppen?	7
Hvad får du ud af at være LAND rådgiver?	8
Hvad indebærer det at være medlem af Rådgivergruppen?	8
Hvad er LAND koordinatorens rolle?	8
Hvem er involveret?	9
Ansøgning til at blive LAND center	9
Hvordan bliver dit projekt et LAND center?	9
Hvad får jeg ud af at blive et LAND center?	9
Om at arbejde for LAND projektet	10
Har det at blive et LAND center en sammenhæng med Diplom i permakultur?	10
Kvalitetssikring på sigt	10
Vil du være med?	10

LAND PROJEKTET

Hvad er LAND projektet?

Den bedste måde at forstå permakultur på er at se det i praksis. Derfor er LAND projektet blevet skabt med det formål at skabe et offentligt tilgængeligt lærings- og demonstrationsnetværk omkring permakultur i Danmark.

LAND projektet er en tilpasning af et tilsvarende engelsk projekt, der har haft bragende succes indenfor de første fire år med over 32.000 besøgende på de 65 LAND centre, der er del af projektet. LAND står for "Læring, Aktivitet, Netværk og Demonstration" og projektet sætter fokus på læring omkring bæredygtige løsninger for hverdagen. Det er almindelige husholdninger i byen og på landet, der er transformeret med gennemtænkt design fra at have højt forbrug af energi, vand og tid, samt meget affald, til at blive mere og mere selvforsynende og med til at støtte en bæredygtig livsstil. LAND centrene kan også være lokale projekter, der inddrager stedets beboere og arbejder med bæredygtig livsstil. Der indgår typisk økonomiske aktiviteter, som gør centrene mere økonomisk bæredygtige. Der lægges vægt på netværket og de sociale aspekter, som udmønter sig i, at centrene typisk udbyder rundvisninger, udveksler færdigheder og holder kurser i bæredygtig tilpasning til et lavere energiforbrug.

LAND netværket er nu udbredt i UK, Danmark, Norge, Sverige, Finland og Estland.

Hvad vil LAND projektet?

LAND centrene, der er del af LAND netværket, vil hjælpe til at gøre permakultur værdsat og forstået af flere mennesker. Vi vil vise en bredere skare af mennesker, at permakultur virker!

LAND centrene vil demonstrere permakultur i praksis og vidensdele igennem lokale netværk. Gennem netværkene vil projektet støtte udvikling af færdigheder indenfor lokal produktion, design af arealanvendelse i samspil med boligen, viden og praksis omkring bæredygtig levevis og permakultur til gavn for både permakulturpraktikere og offentligheden. LAND projektet hjælper til at støtte de lokale LAND centre, så de bedre kan udvikle lærings- og demonstrationsaktiviteter.

Hvad er udbytte af LAND projektet?

Læring er kernen i LAND netværket. LAND undervisere holder workshops, rundvisninger og kurser mm. Frivillige er ofte velkomne i kortere og længere perioder ved bytte af arbejde for kost, logi og læring. Vi støtter undervisere og praktikere i undervisning og vidensdeling gennem efteruddannelse i Europa.

Aktiviteter: LAND centrene afholder minimum 12 aktiviteter per år for at udbrede færdigheder og viden til glæde for både nye og erfarne praktikere.

Netværk: LAND centrene og Permakultur Danmarks medlemmer indgår i netværket sammen med lokale samarbejdspartnere og grønne organisationer, samt skoler, kommuner og virksomheder. Netværket rækker også ud til LAND netværkene i andre europæiske lande samt til det Europæiske Permakultur Netværk EuPN.

Demonstration: LAND centrene giver synlighed til bæredygtige og genopbyggende løsninger, som folk kan finde inspiration i – både i parcelhuskvarteret, byhaven og landbruget.

LAND netværkets historie

Cathrine Dolleris besøgte i vinteren 2012 en række LAND centre i det sydvestlige England. Ideen om LAND centrene fængede, men fik ikke helt fat på det tidspunkt. I sommeren 2012 under den Europæiske Permakultur forsamling i Tyskland hørte Cathrine en præsentation af Andy Goldring, direktør for den engelske forening, om LAND centrene i England. Og så havde projektet for alvor trængt sig på, og kunne ikke glemmes igen.

På årsmødet i 2012 startedes en visionsproces for at undersøge medlemmernes ønsker, forventninger og bidrag til permakulturen og foreningen. Der blev lagt vægt på vidensdeling, netværk og aktiviteter. LAND projektet passede som fod i hose til ønskerne.

Da Cathrine og Andy underviste sammen i oktober 2012 aftalte de at Cathrine kunne komme i praktik i en periode i Leeds og være en del af permakulturforeningens kontor for nogle uger. Det skete i april/maj 2013. Flere LAND centre blev besøgt, denne gang i det nordlige England omkring Leeds og Manchester. En strategi for et dansk LAND projekt var i støbeskeen. Efter hjemkomst fik Cathrine medhør på en visionsproces på årsmødet 2013, der fortsatte temaerne fra året før. Inden længe havde Cathrine skrevet en ansøgning til Grønne Ildsjæle under Miljøministeriet. Nogle måneder senere var der kommet et positivt svar og i oktober 2013 rullede den første sum penge ind på projektkontoen. Så var det ellers bare at komme i gang med at få skrevet procedurer, ansøgningsskema, lave orienteringsmøder og tilpasse hjemmesiden til LAND projektet. Samtidig hjalp et gryende samarbejde med Praktisk Økologi og andre grønne organisationer til at se flere perspektiver for LAND netværket. En særlig træningsworkshop med ex-LAND koordinatoren Louise Cartwright fra England, blev starten på en god proces med at diskutere permakulturens rolle i Danmark og LAND netværkets samlende kraft.

Samtidig var det Europæiske Permakultur Underviser Partnerskab ved at støbe kugler til et projekt der kunne overtage det faglige netværk, der var blevet bygget op. Valget faldt på LAND projektet som bærer af det EU

støttede Strategiske Partnerskab om permakultur.

2013: Projektet fik penge fra Miljøministeriets Grønne Ildsællepulje. Kriterier for LAND demonstrationscentre blev defineret og de første LAND centre identificeret og registreret.

2014: Hjemmesiden blev sat op til at formidle information og kontakt til LAND demonstrationscentre. Flere LAND centre blev del af lærings- og demonstrationsnetværket. LAND centrene var værter for aktiviteter til udveksling af færdigheder og erfaringer. Gruppebesøg blev organiseret for at introducere interesserede grupper til LAND centrene. Regionale begivenheder, introduktionskurser og præsentationer blev støttet. Undervisnings- og præsentationsmaterialer blev udarbejdet i samarbejde med LAND centrene.

2015: Projektet fortsatte og netværket blev udvidet i Europa. Der afholdtes en workshop i "Formidling" og "People and Permaculture" samt den årlige LAND forsamling. Netværket ekspanderede med 5 nye LAND centre. LAND netværket startes i Norge.

2016: 5 nye LAND centre kom til. LAND centrene samledes omkring "DET FÆLLES BEDSTE" i Lejre med en markedsbod. Der afholdtes et kursus i "Advanced Permaculture Design" og LAND forsamling. Netværket blev introduceret i Norge.

2017: Flere LAND centre kom til. LAND forsamlingen blev afholdt. Et Nordplus projekt styrker oprettelsen af LAND netværk i Finland, Sverige og Estland.

2018: LAND center Byhaven 2200 blev jævnet med jorden. LAND forsamling afholdt i Nordjylland.

2019: Der er nu 13 LAND centre og startere. Nye LAND centre kommer til. På EU niveau er to projekter i støbeskeen: ReLeap KA2 partnerskab og iLAND.

Samarbejde med LAND projektet?

Samarbejde med andre organisationer, virksomheder og skoler om at udvikle og bruge LAND centrene er en central del af projektet. For eksempel samarbejde med økologiske organisationer omkring aktiviteter, besøg og begivenheder, med skolehaver om at forsyne skoler med friske råvarer, som del af kommunernes planlægning af grønne områder eller som del af virksomheders grønne områder med forsyning af friske råvarer til virksomhedens køkken.

Hvordan er økonomien i LAND projektet?

Der søges om midler i EU, Erasmus+ programmet, til efteruddannelse af permakulturundervisere. Der er opnået støtte alle år 2014-2018 og ansøgning 2019 er indsendt.

LAND rådgiverne bruger frivillig arbejdstid i forbindelse med besøg, vurderinger og kurser.

Hvem organiserer LAND projektet?

LAND projektet tager afsæt i Permakultur Danmark og organiseres af en LAND koordinator. Derudover er der en LAND rådgivergruppe, som støtter projektet og LAND koordinatoren og på sigt en Mentorgruppe, som kan støtte LAND centre og LAND startere.

Hvordan bidrager LAND til Permakultur Danmark?

LAND er et strategisk projekt, der operationaliserer Permakultur Danmarks vedtægter.

Formålet med foreningen er at arbejde for Permakulturens udbredelse og at varetage foreningens etiske principper.

Foreningens virke bygger på følgende etiske principper:

1. Omsorg for jorden.
2. Omsorg for mennesker.
3. Videregive idéer, oplysning, viden og overskud, til støtte for punkt 1 og 2.

Foreningen arbejder for sit formål, blandt andet gennem netværksudvikling, formidling, kurser, udgivelser og støtte til og igangsætning af praktiske projekter.

LAND projektet baseres på projekter, der vedkender sig permakulturens etik og følger permakultur principperne for god projektudførelse. I projekterne, dvs. de godkendte LAND centre, lægges der vægt på at styrke netværket ved at åbne projekterne minimum 12 gange om året, hvor der afholdes kurser og træning, formidles om projektet, arbejdes med frivillige og/eller udføres praktisk arbejde.

Hvem er deltager i LAND netværket?

LAND koordinator – en konsulent for bestyrelsen der varetager koordination, administration og evaluering af LAND projektet.

LAND rådgivere – en gruppe af højt kvalificerede permakulturister, der støtter LAND projektet og LAND koordinatoren.

LAND mentorer – konsulenter der kan rådgive LAND ansøgere i forhold til at få status af LAND center.

LAND centre – Projekter der typisk er lokaliseret på et stykke land, med arealanvendelse der følger permakulturens etik, principper og metoder. Der lægges vægt på projektets inddragelse af både økologiske, sociale og økonomiske dimensioner.

LAND starter – projekter der arbejder for at blive LAND projekter. Har en PDC holder.

LAND spire – projekter der er interesserede i at blive LAND center, men mangler f.eks. PDC.

LAND medlemmer – folk der er interesserede i permakultur og gerne vil engagere sig i LAND centre og startere for eksempel ved at tage kurser, udbyde kurser på LAND centre og generelt tage del i permakulturnetværket uden at have sit eget LAND projekt.

LAND forsamling

Der afholdes hvert år i November en LAND forsamling, hvor alle der har interesse i LAND netværket er velkomne. LAND forsamlingen afholdes gerne på et potentielt LAND center, så dette kan blive endeligt vurderet eller introduceret til resten af LAND netværket. Der er et mindre budget til transport, forplejning, lokaler, materialer mm.

RÅDGIVERGRUPPEN

Formålet med Rådgivergruppen

Rådgivergruppens overordnede formål er: at hjælpe med at nå målene omkring at skabe et lærings- og demonstrationsnetværk af landbaserede permakulturprojekter.

Opgaven er at observere, vurdere og evaluere status af udvalgte "LAND startere" og LAND centre i forhold til de kriterier, der er gældende for få status af et LAND center. "LAND startere" er de steder, der gerne vil være med i netværket, men ikke opfylder alle kriterierne.

Rådgivergruppen vil blive spurgt om at kommentere på de udvalgte projekters egnethed til at være et LAND center og udpege aktiviteter og forbedringer, som projektet kan arbejde hen imod. Rådgivergruppen vil også blive spurgt om at gøre opmærksom på permakulturprojekter, som kunne være gode LAND centre.

Rådgivergruppen vil primært arbejde online. Der vil blive mulighed for at mødes og vurdere LAND projekter i forbindelse med aktiviteter og begivenheder.

Hvem kan være medlemmer af rådgivergruppen?

Essentielle kriterier:

- Medlem af Permakultur Danmark.
- Permakultur Design Certificate (PDC).
- Erfaring med udførelse af Permakultur designs (efter PDCen).
- Har præsentationer af permakulturd designs, som er tilgængelige for andre (kan være fysiske, på papir, på internettet)
- En god forståelse for og kontinuerlig interesse for permakultur.
- Anvender computer & internet.
- Gode færdigheder i skriftlig og mundtlig kommunikation.

Ønskelige kriterier:

- Arbejder imod eller har taget diplom i permakultur.
- Har kontakt med og viden om lokale Permakulturprojekter og praktikere i Danmark og gerne internationalt.
- Gode IT færdigheder, inklusive email og internet.
- Villig til at være rådgiver i minimum ét år og helst længere.

Hvad får du ud af at være LAND rådgiver?

- Anerkendelse for dit arbejde med Permakultur.
- Hjælpe til med at forme og danne grundlag for det danske LAND projekt.
- Engagement i permakulturbevægelsen nationalt og internationalt.

Hvad indebærer det at være medlem af Rådgivergruppen?

1. Koordinatoren (eller et medlem af rådgivergruppen) besøger ansøgerprojekter.
2. Medlemmer af rådgivergruppen giver deres mening tilkende omkring ansøgerprojekter, når materiale om disse bliver tilsendt af koordinatoren.
3. Medlemmer angiver om et ansøgerprojekt besøgt af koordinatoren indstilles til at få status af LAND projekt.
4. Medlemmerne begrundes deres evaluering, hvis et projekt ikke er egnet til at blive et LAND centre. Der redegøres med en række konkrete handlingspunkter for, hvad projektet skal gøre for at blive et LAND center.
5. Medlemmernes behandlingstid er kort.
6. Medlemmerne giver generelt rådgivning om hvordan projektets fem mål opnås: netværk, læring, formidling, frivillig og besøg.
7. Medlemmer kan anbefale egnede projekter.

Hvad er LAND koordinatorens rolle?

1. En rapport omkring potentielle LAND centre sammen med en ansøgning og fotos vil blive cirkuleret til Rådgiverpanelet. Det er målet at identificere og anerkende minimum fem LAND centre første år (2014).
2. Koordinatoren venter op til 28 dage på svar fra rådgivergruppen for hvert af de rundsendte projekter. Efter den dag vil en beslutning blive baseret på de svar, der er kommet.
3. Koordinatoren giver besked om et projekt er blevet accepteret som LAND center eller ej og give en dato for (ca. én uge), hvornår projektet officielt er blevet godkendt eller afvist af Permakultur Danmark. Dette vil give rådgivergruppen tid til at forholde sig til den endelige beslutning.
4. I tilfælde af protester vil sagen være åben for diskussion. Koordinatoren venter yderligere to uger før en endelig beslutning tages. Rådgivergruppen skal begrunde i detaljer, hvilke handlingspunkter der skal udføres for at ansøgerprojektet kan få status af LAND center.

5. Beslutninger omkring LAND centre er LAND koordinatorens ansvar og kompetence, men der træffes kun modvilligt beslutninger, som går i mod rådgivergruppen. Den endelige afgørelse om sager kan træffes af Permakultur Danmarks bestyrelse.
6. LAND koordinatoren er ansvarlig for at tilføje nye rådgivere til gruppen.
7. LAND koordinatoren er ansvarlig for de tekniske løsninger omkring deling af dokumenter.

Hvem er involveret?

1. Rådgivergruppens medlemmer bliver spurgt om de vil deltage og fortsætte deltagelse i gruppen for et år ad gangen. Nye rådgivergruppemedlemmer bliver udvalgt en gang om året eller efter behov.
2. På grund af afstand vil det meste af arbejdet foregå over internet.

ANSØGNING TIL AT BLIVE LAND CENTER

Hvordan bliver dit projekt et LAND center?

1. Du skal være sikker på at du opfylder alle essentielle kriterier. Undtagelser kan i sjældne tilfælde accepteres. Hvis du er i tvivl, så kontakt et andet LAND center eller LAND koordinatoren.
2. Hvis du er sikker på at dit projekt opfylder alle kriterierne, så kan du ansøge ved at udfylde ansøgningsskema. LAND koordinatoren vil se på din ansøgning og hvis den ser ud til at have alle elementer, sendes den videre til LAND rådgiverne for kommentarer.
3. LAND koordinatoren kommer enten selv på besøg eller beder en LAND mentor om at besøge dit projekt og arrangere besøget direkte med dig.
4. LAND koordinatoren eller mentoren besøger dit projekt for at se, hvor godt kriterierne er opfyldt. Baseret på deres vurdering vil de sende en anbefaling til LAND rådgivergruppen.
5. Når LAND rådgivergruppen har overvejet din ansøgning, vil LAND koordinatoren kontakte dig om udfaldet af vurderingerne og om dit projekt er blevet anerkendt som LAND center.
6. Hvis LAND rådgivergruppen ikke mener at alle essentielle kriterier er opfyldt, vil de foreslå at dit projekt bliver "LAND starter" og kan anvise en række handlingspunkter, der kan opfyldes for, at dit projekt kan blive et LAND center.
7. Ansøgningsskemaet findes her: <https://docs.google.com/forms/d/1aRwLYKzJP-bHtTdKznRfw8ahXZfAZ1DvU1Gd-f-6ENM/viewform>
8. LAND vurderingen bliver gjort ud fra: LAND Project: Initial Assessment Visit Report: Rapporten redegør for hvordan du bruger Permakultur etik og principper og udfylder LAND kriterierne.

Hvad får jeg ud af at blive et LAND center?

At blive et LAND center er en offentlig anerkendelse af at dit projekt er en eksemplarisk demonstration af permakultur i praksis. Dette betyder, at du kan anvende LAND center logoet og materiale, plakater og

branding. Det har vist sig i England at LAND centre får flere besøgende, frivillige, deltagere på kurser og langtidsfrivillige (for eksempel WWOOFere). Du vil komme på et offentligt kort på Permakultur Danmarks hjemmeside. Du kan bruge Permakultur Danmarks kalender på hjemmesiden.

Efterhånden som LAND netværket vokser i antal og i diversitet, er der flere og flere erfaringer, færdigheder, viden og ressourcer at dele. Det vil være til glæde for alle i netværket og for omstillingen generelt.

Om at arbejde for LAND projektet

Alle der får udbetalt honorar af LAND, skal skrive kontrakt med LAND. Det kan være LAND koordinatoren, rådgivere eller konsulenter. Kontrakten angiver at personen er selvstændig og honorarbetalt af LAND projektet.

Har det at blive et LAND center en sammenhæng med Diplom i permakultur?

Hvis du arbejder med diplommet, vil det at opnå status som LAND center være en væsentlig faktor i akkrediteringen af diplommet. Det vil være oplagt at lave et LAND center design som et diplomdesign.

Kvalitetssikring på sigt

Det opfordres til at LAND centrene bruger hinanden til sparring omkring at gøre deres permakultur design og praksis bedre og bedre. Kommentarer fra besøgene og frivillige vil blive synlige på LAND centrenes side på Permakultur Danmarks hjemmeside.

LAND centrene vil blive opfordret til at organisere træningsbegivenheder, hvor udveksling af erfaring og viden kan foregå. Temaer kan f.eks. være "projektledelse", "integration af frivillige", "permakulturformidling og didaktik" mv.

Vil du være med?

Hvis du kunne tænke dig at være med i LAND netværket, enten som LAND center eller som besøgende eller frivillig, så skriv til LAND koordinator Cathrine Dolleris: catshop@gmail.com eller 20 41 15 86 for mere information.

Du kan også kigge på hjemmesiden: www.permakultur-danmark.dk/land-2/

Vi har også et [spørgeskema](#), som du meget gerne må udfylde og blive registreret som interesseret i LAND projektet.

